

Никола Вапцаров
Театър и публика

В отношенията на публиката към нашия театър има редица противоречия. Театралните дейци я обвиняват в незаинтересованост и жажда към мимолетни зрелища, а тя си отмъщава, от своя страна, като оставя столовете на театралните зали празни.

Всъщност причините на тази „пасивна съпротива“ към официалния театър не са случайни, нито плитки. Времето на „Геновева“ е отдавна минало. Обществените конфликти и икономическите размествания на пластове, които засегнаха една грамадна маса, създадоха ново отношение към драматическото творчество и театъра.

Драмата на един Бранд, който се мъчи да излезе от собствената си кожа, не е вече никаква драма и не интересува никого, защото днес болшинството търси развръзката на една по-голяма трагедия, която се казва хляб.

По-голямата част от хората имат едно ежедневие, една съдба и те искат да видят на сцената своя живот, изобразен такъв, какъвто е – тежък, душен, мъчителен. Драматическият автор и сцената трябва да дадат развръзката. Те трябва да доловят надеждите на мнозинството, да разграничат, което има лично и обществено значение, и да дадат на хората не индивидуалистични миражи, а една реална вяра. А то е все едно да обърнеш потенциалната енергия в кинетическа.

Ако се отворят по-широко вратите на театъра за социални пиеси, автоматически се поставя на разрешение и въпросът за българската социална драма.

Благочестивата критика досега само повдига рамене и обвива липсата в младенческите пелени на нашето изкуство. И донякъде е права. Но само донякъде. Защото всяка пиеса разгъва действието си, оформя типове си и диалога само на сцената. Да се учи драмата така – книжно – значи да се създава книжна драма, с герои, които декламираат идеите си на сцената без каквато и да е здрава връзка с действителността, без действие и без топлота.

Разбира се, всичко това би било само едно донкихотско пожелание без пълна свобода на творчеството.

И друго: театърът трябва да бъде достъпен за писателя, да бъде една постоянна нужда, а не лукс. Така ще се създадат социални и битови пиеси. Битови пиеси с герои не етнографски манекени, а с живи хора, които ще отразяват новата физиономия на селото след войната.

Не само за писателя трябва да бъде достъпен театърът, а и ма широката публика. Онези, от които зависи тази достъпност, трябва да се съобразяват с икономическата възможност на болшинството.

Значи, двата основни въпроса са:

1) поставяне драми, които имат реална връзка с живота; 2) достъпност.

Иначе пасивната съпротива ще продължи.

КРАЙ

© Никола Вапцаров

Източник: Словото

Набиране: Мартин Митов

Издание: Никола Вапцаров. Съчинения, „Български писател“, С. 1979, под редакцията на Бойка Вапцарова

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11458>]